

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

AKREDYTACJA JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH OSOBY DACP-01

Wydanie 3
Warszawa, projekt P2 z 30.05.2018 r.

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
2	Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji jednostek certyfikujących osoby	3
3	Szczegółowe zasady udzielania i utrzymywania akredytacji jednostek certyfikujących osoby	3
3.1	Zakres akredytacji	3
3.2	Zasady prowadzenia ocen jednostek certyfikujących osoby w procesach akredytacji i nadzoru	4
3.2.1	Proces akredytacji	4
3.2.2	Nadzór planowany i ponowna ocena	4
3.2.3	Zmiany zakresu akredytacji	5
3.2.4	Szczegółowe warunki zawieszania, cofania lub ograniczania akredytacji	5
4	Postanowienia końcowe	6
5	Dokumenty związane	6
6	Załączniki	6

1 Wprowadzenie

Polskie Centrum Akredytacji podczas prowadzenia ocen jednostek certyfikujących osoby postępuje zgodnie z ogólnymi zasadami podanymi w dokumencie DA-01 *Opis systemu akredytacji* oraz zasadami określonymi poniżej.

2 Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji jednostek certyfikujących osoby

Jednostka certyfikująca osoby powinna spełniać ogólne wymagania akredytacyjne podane w normie **PN-EN ISO/IEC 17024 Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby** oraz, jeśli mają zastosowanie dla danego programu certyfikacji, specyficzne wymagania akredytacyjne opublikowane przez PCA w dokumencie „Zakres działalności akredytacyjnej”, poziom IV.

Dodatkowo w przypadku ubiegania się o akredytację jednostka certyfikująca osoby powinna spełniać warunki przyjęte w deklaracji zawartej we wniosku o akredytację (FA-01), a po udzieleniu akredytacji warunki wynikające z zawartego z PCA *Kontraktu*.

Biorąc pod uwagę, że akredytacja służy wykazaniu kompetencji jednostki certyfikującej osoby do wykonywania zadań w zakresie oceny zgodności, wymaga się przeprowadzenia lub nadzorowania przez jednostkę certyfikującą co najmniej jednego procesu certyfikacji **dla każdej kategorii osób objętej danym programem certyfikacji**. Zaleca się również, aby jednostka ubiegająca się o akredytację wykazała zapotrzebowanie na prowadzenie certyfikacji osób w tym programie.

Jednostka certyfikująca nie powinna ofertować i świadczyć nieakredytowanej działalności certyfikacyjnej w obszarze, w którym posiada akredytację.

3 Szczegółowe zasady udzielania i utrzymywania akredytacji jednostek certyfikujących osoby

3.1 Zakres akredytacji

Zakres akredytacji obejmuje działalność certyfikacyjną, dla której PCA potwierdziło kompetencje. W zakresie akredytacji jednostki certyfikującej osoby podaje się:

- rodzaj certyfikowanych osób;
- nazwę programu certyfikacji **lub jego akronim wraz z identyfikacją wydania;**
- poziomy kompetencji określone w programie certyfikacji lub kategorie osób, jeśli ma to zastosowanie;
- w przypadku personelu badań nieniszczących – metody, stopnie kwalifikacji oraz sektory wyrobu lub sektory przemysłowe;
- identyfikację dokumentu normatywnego stanowiącego podstawę certyfikacji, dotyczącego kompetencji osób **lub identyfikację dokumentu normatywnego związanego z obszarem działalności certyfikowanych osób.**

Możliwe jest wydanie zakresu akredytacji, zawierającego niedatowane wydanie ww. dokumentu normatywnego dla jednostki certyfikującej osoby posiadającej akredytację. Niedatowane wydanie dokumentu normatywnego oznacza jego ostatnie wydanie, włącznie ze zmianami i poprawkami. W przypadku objęcia zakresem akredytacji niedatowanych wydań dokumentów normatywnych, jednostka certyfikująca powinna:

- **sprawować skuteczny nadzór nad dokumentami normatywnymi;**
- **wdrożyć procedury walidacji lub potwierdzania możliwości prowadzenia certyfikacji w odniesieniu do zmian wprowadzonych w dokumencie normatywnym lub nowego wydania tego dokumentu;**
- **prowadzić i udostępniać na każde żądanie PCA aktualny wykaz wydań dokumentów normatywnych.**

47 3.2 Zasady prowadzenia ocen jednostek certyfikujących osoby w procesach 48 akredytacji i nadzoru

49 3.2.1 Proces akredytacji

50 Ocena jednostki w procesie akredytacji polega na przeglądzie dokumentacji i ocenie
51 kompetencji na podstawie przeprowadzonej oceny w siedzibie oraz obserwacji.

52 W procesach akredytacji PCA ocenia na miejscu system zarządzania jednostki oraz
53 kompetencje jednostki do prowadzenia działalności certyfikacyjnej.

54 Jednostka powinna przeprowadzić przegląd dokumentacji wdrożonego systemu zarządzania
55 na zgodność z wymaganiami akredytacyjnymi i przekazać jego wyniki na formularzu
56 FAC-08 do PCA wraz z wnioskiem o akredytację (FAC-03).

57 Ocena jednostki certyfikującej osoby w procesie akredytacji składa się z:

58 – **przeglądu dokumentacji;**

59 – **oceny na miejscu** tj. w siedzibie jednostki certyfikującej i o ile są, we wszystkich jej
60 lokalizacjach (oddziałach, filiach, itp.), w których prowadzona jest **ocena zgodności**.

61 – **obserwacji** egzaminów prowadzonych przez jednostkę. Obserwacje są prowadzone
62 w zakresie każdego programu certyfikacji.

63 W przypadku jednostki posiadającej lokalizację, PCA prowadzi obserwację wybranego
64 egzaminu w danym programie certyfikacji z zachowaniem warunku obserwacji co najmniej
65 jednego egzaminu organizowanego przez każdą lokalizację.

66 Na jednostce spoczywa obowiązek zgłoszenia do PCA działalności do obserwacji.

67 3.2.2 Nadzór planowany i ponowna ocena

68 W nadzorze planowanym i w trakcie ponownej oceny PCA potwierdza kompetencje
69 do prowadzenia działalności certyfikacyjnej poprzez ocenę w siedzibie i obserwację działań
70 jednostki.

71 W nadzorze planowanym i w trakcie ponownej oceny PCA prowadzi:

72 – **ocenę na miejscu** systemu zarządzania jednostki oraz kompetencji jednostki
73 do prowadzenia działalności certyfikacyjnej, w tym zrealizowane przez nią procesy
74 certyfikacji na podstawie wywiadów z personelem jednostki oraz zapisów, kierując się,
75 w miarę możliwości, zasadą wyboru procesów spośród przeprowadzonych w okresie od
76 poprzedniej oceny PCA.

77 W jednostkach certyfikujących posiadających lokalizacje, w których prowadzona jest
78 **ocena zgodności**, PCA prowadzi każdą ocenę w siedzibie oraz na próbcie
79 w wybranych lokalizacjach. Lokalizacje wybiera się losowo w ten sposób, żeby w trakcie
80 cyklu akredytacji (włącznie z ponowną oceną) liczba ocenianych lokalizacji za każdym
81 razem była możliwie taka sama oraz aby zostały ocenione wszystkie lokalizacje.

82 – **obserwacje** egzaminów prowadzonych przez jednostkę.

83 W trakcie całego cyklu akredytacji, włącznie z ponowną oceną, PCA obserwuje w ramach
84 każdego akredytowanego programu certyfikacji co najmniej jeden egzamin prowadzony
85 przez jednostkę.

86 W trakcie całego cyklu akredytacji PCA prowadzi obserwacje egzaminów
87 organizowanych przez wszystkie lokalizacje, z zachowaniem warunku obserwacji
88 jednego egzaminu z danej lokalizacji i wybierając za każdym razem inny program
89 certyfikacji lub inny skład Komisji Egzaminacyjnej do obserwacji.

90 Jednostka jest zobowiązana do zgłoszenia do PCA działalności do obserwacji w obszarach
91 wskazanych przez PCA w kolejnym roku w cyklu akredytacji. **Zgłoszenie powinno nastąpić co
92 najmniej 15 dni roboczych przed terminem zaplanowanych działań.**

93 **Możliwe jest przeprowadzenie planowanego nadzoru w formie przeglądu dokumentacji,**
94 **w przypadku spełnienia przez jednostkę certyfikującą wymagań określonych w dokumencie**
95 **DA-01.**

96 **W przypadku oceny prowadzonej w postaci przeglądu dokumentacji, jednostka certyfikująca**
97 **powinna dostarczyć do PCA dokumenty wskazane w DA-01 oraz zapisy z okresu od ostatniej**
98 **oceny PCA dotyczące: auditów wewnętrznych, przeglądów zarządzania, podjętych działań**
99 **korygujących i zapobiegawczych, sposobu załatwienia ewentualnych skarg i odwołań,**
100 **odbytych szkoleń oraz prowadzonej w danym roku działalności objętej zakresem akredytacji.**

101 Jednostka jest zobowiązana do dnia 15 grudnia każdego roku kalendarzowego przekazać
102 do PCA informację o liczbie nadzorowanych certyfikatów w odniesieniu do każdego
103 programu certyfikacji objętego zakresem akredytacji. **W przypadku, gdy program certyfikacji**
104 **odnosi się do kilku kategorii osób, informacja ta powinna odnosić się również do**
105 **poszczególnych kategorii.**

106 **3.2.3 Zmiany zakresu akredytacji**

107 Rozszerzenie zakresu akredytacji jednostki certyfikującej osoby dotyczy:

- 108 – nowego programu certyfikacji;
- 109 – nowego poziomu kompetencji i/lub kategorii osób, jeśli to ma zastosowanie;
- 110 – w przypadku badań nieniszczących – nowej metody, nowego sektora wyrobu lub nowego
111 sektora przemysłowego.

112 W przypadku, gdy jednostka posiada akredytację na dany program certyfikacji (np.
113 certyfikacja spawaczy) i wnioskuje o rozszerzenie zakresu akredytacji na ten sam program
114 certyfikacji dla innych poziomów i/lub kategorii osób, wówczas PCA dokonuje oceny na
115 podstawie przeglądu dokumentacji dostarczonej przez jednostkę i dotyczącej, co najmniej:

- 116 – zmian w programie certyfikacji;
- 117 – decyzji o udzieleniu certyfikacji, dla co najmniej jednej osoby, według zmienionego
118 programu certyfikacji oraz o danym poziomie i/lub kategorii osób.

119 W przypadku, gdy jednostka posiada akredytację na jeden program certyfikacji
120 (np. spawaczy) i wnioskuje o rozszerzenie zakresu akredytacji na inny program certyfikacji
121 (np. osób prowadzących badania nieniszczące), wówczas PCA dokonuje pełnej oceny
122 kompetencji jednostki, w tym oceny na miejscu, obejmującej, między innymi:

- 123 – ocenę procesu wprowadzenia nowego programu certyfikacji do oferty jednostki;
- 124 – obserwację jej działalności, zgodnie z punktem 3.2.1.

125 **Zmiany wydania programu certyfikacji oraz zmiany wydania dokumentu normatywnego**
126 **stanowiącego podstawę certyfikacji lub związanego z obszarem działalności certyfikowanych**
127 **osób oraz jego zastąpienie nowym dokumentem, niepowodujące zmian w wymaganiach**
128 **certyfikacyjnych traktowane jest jako uaktualnienie zakresu akredytacji i dokonywane jest na**
129 **wniosek jednostki (FA-01).**

130 **3.2.4 Szczegółowe warunki zawieszania, cofania lub ograniczania akredytacji**

131 Zawieszenie akredytacji w całości lub w części zakresu, oprócz zasad określonych
132 w dokumencie DA-01, następuje w przypadku:

- 133 – utraty kompetencji jednostki do prowadzenia certyfikacji osób według danego programu
134 certyfikacji, bez względu na powód (np. utrata możliwości prowadzenia procesów
135 certyfikacji zgodnie z posiadanym zakresem akredytacji),
- 136 – uniemożliwienia PCA obserwacji egzaminów w akredytowanym zakresie.

137 Wznowienie akredytacji po zawieszeniu, następuje po spełnieniu przez jednostkę,
138 w wyznaczonym przez PCA terminie, warunków postawionych przy zawieszeniu oraz, jeśli to
139 właściwe, po przedstawieniu dowodów na przeprowadzenie procesu certyfikacji

140 w zawieszonyj części zakresu. W przeciwnym przypadku PCA cofa akredytację lub
141 ogranicza zakres akredytacji w zawieszonyj części.

142 Gdy w danym cyklu akredytacji jednostka nie przeprowadziła lub nie nadzorowała żadnego
143 procesu certyfikacji osób w danym programie certyfikacji, akredytacja w tym zakresie może
144 zostać **zawieszona** z końcem tego cyklu akredytacji.

145 **4 Postanowienia końcowe**

146 **Niniejsze wydanie dokumentu DACP-01 zastępuje wydanie 2 z 19.05.2015 r. Dokument**
147 **został wprowadzony Komunikatem nr xx z dnia dd.mm.rrrr r. i obowiązuje od dnia dd.mm.rrrr**
148 **r. (dwa miesiące od opublikowania) Istotne zmiany w odniesieniu do wydania poprzedniego**
149 **zostały oznaczone kolorem czerwonym.**

150 **5 Dokumenty związane**

151 Dokumentami związanymi z niniejszym dokumentem są dokumenty wymienione w punkcie 2
152 oraz:

153 DA-01 Opis systemu akredytacji.

154 Polskie Normy dostępne są w Polskim Komitecie Normalizacyjnym (www.pkn.pl).

155 Dokumenty EA i IAF w wersji oryginalnej dostępne są na stronach internetowych: EA:
156 www.european-accreditation.org, IAF: www.iaf.nu.

157 Dokumenty PCA oraz tłumaczenia dokumentów EA i IAF dostępne są na stronie internetowej
158 PCA www.pca.gov.pl. Dostęp do dokumentów PCA oraz EA i IAF jest bezpłatny.

159 **6 Załączniki**

160 FAC-03 Załącznik do wniosku o akredytację jednostki certyfikującej osoby

161 FAC-08 Przegląd dokumentacji jednostki certyfikującej osoby

162